BAAC Vlaanderen
Programma van maatregelen

Archeologienota
Westerlo, Van Doornelaan
Programma van maatregelen

BAAC Vlaanderen bvba
Hendekenstraat 49
9968 BASSEVELDE
info@baac.be

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek en de eerdere bureaustudies die plaatsvonden voor geplande werken binnen het overkoepelend plangebied.[1] De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

1.1 Aanwezigheid van een archeologische site

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie is aangewezen dat het plangebied grotendeels reeds verstoord is. In de historische bronnen en op historische kaarten is het plangebied enkel in gebruik geweest als gras- en weiland.

Verder wijzen verscheidene orthofoto's op diverse mate van verstoring rondom het plangebied. Er werden grachten en kanalen gegraven en weer gedempt en een aanzienlijk deel van het plangebied werd in de afgelopen 40 jaar in gebruik genomen als werfzone en voor grondstockage. Het terrein veranderde hierbij enkele keren drastisch van uiterlijk, waarbij hoogteverschillen op de foto's merkbaar zijn. De exacte mate van verstoring is moeilijk te bepalen, maar het is niet onwaarschijnlijk dat in de zuidelijke zone de toplaag verstoord is geworden door ophoging, afgraving en nivelleringswerken.

De initiatiefnemer liet op 15 mei 2018 verschillende boringen uitvoeren om het toekomstige grondverzet na te gaan. Deze boringen geven reeds een indicatie van de verstoring binnen de projectzone. Uit de boringen blijkt dat er diverse soorten verharding aanwezig zijn. De opgemeten verstoring door de verharding en ophoging varieert van slechts 9 cm tot wel 1.5 m.

Op basis van alle geraadpleegde gegevens van het bureauonderzoek kan besloten worden dat er geen archeologische site geraakt zal worden bij de uitvoering van de geplande ingrepen in het plangebied.

1.2 Impactbepaling en potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van de verschillende orthofoto's, reeds uitgevoerd booronderzoek en meldingen van bestaande kabels en leidingen, blijken verschillende ingrepen te zijn plaatsgevonden. Hierdoor is er al zeker een impact geweest in de bodem, wat ook blijkt uit de boorresultaten die de initiatiefnemer liet uitvoeren.

Een deel van het plangebied was eerder onderwerp van een vorige archeologienota.[2] Het gaat om de zone voor de **cabineopslag** en een stuk van de oude **werfinrichting**. Hier wordt de zone verhard met beton met een totale dikte van 76 cm. Uit het reeds uitgevoerde bodemonderzoek bleek de bodem in deze zones tot minimaal 1.5 m verstoord te zijn door de jarenlange activiteiten van grondstockage en grondverzet. Op basis van deze gegevens geldt dat kennisvermeerdering bij verder onderzoek in deze zones niet kan behaald worden.

Binnen het kader van de aanleg van de ***trimming-hal*** wordt een vloerplaat aangelegd waarbij ongeveer 30 cm onder het maaiveld gefundeerd wordt. Er worden lijnfunderingen aangelegd waarvan de noordelijke tot een diepte van 4.10 m onder het maaiveld reiken en de parallelle funderingen tot 1.20

[1] GIERTS 2018 CREUTZ & GIERTS 2018 GIERTS & CORNELIS 2018

[2] GIERTS & CORNELIS 2018

m. De zuidelijke lijn zal zich beperken tot een diepte van 50 cm. De boorresultaten van de initiatiefnemer in de buurt van de fundering die 4.10 m diep gaat tonen verschillende verstoringslagen binnen dit deel van het plangebied. Bovendien is de impact van deze fundering, die essentieel een smalle lineaire strook omvat, beperkt in omvang. Op basis van reeds uitgevoerd booronderzoek van de initiatiefnemer blijkt verder dat het gehele centrale deel van het plangebied, waar de *trimming-hal* zal komen lokaal te zijn verstoord tot minstens 1.5 m. Rekening houdend met deze elementen en met het historisch en cartografisch onderzoek, kan er besloten worden dat kennisvermeerdering bij verder onderzoek te laag wordt geacht.

Ten zuiden van de *trimming-hal* zal een **bufferbekken** van 17 m breed en 54 m lang aangelegd worden, dit bufferbekken bereikt een maximale diepte van 1.8 m. Tussen het bekken en de *trimming-hal* zal een groenzone aangelegd worden welke geen impact zal hebben op de bodem. Omwille van de gekende verstoringen, vastgesteld bij het booronderzoek van de initiatiefnemer, is verder onderzoek voor deze zone eveneens niet relevant.

Een deel van de geplande werken bevindt zich ter hoogte van de bestaande **beekloop** in het zuiden van het plangebied. Hierbij wordt de beekloop aangepast en verbreed met 0.25 m tot een totale lengte van 4.5 m, daarbij wordt er ook een grondwal aan toegevoegd die 8 m breed is en 3.5 m hoog is. Het verbreden van de gracht is echter te beperkt in omvang om nuttige kenniswinst mogelijk te maken. De grondwal wordt bovenop het huidige maaiveld aangelegd en heeft dus geen verdere impact op de bodem. De andere **grondwal** wordt op dezelfde manier aangelegd. Hierdoor wordt voor deze zones eveneens geen verder onderzoek aangewezen.

De **akoestische geluidschermen**, waarvan één zich bovenop een deel van de grondwal zal situeren worden in de bodem gefundeerd met palen van 50 cm breed en 11 m lang. De palen worden in de grond geboord waardoor de impact op het eventuele archeologisch erfgoed beperkt blijft. Deze elementen in beschouwing genomen wordt verder onderzoek hier eveneens niet aangewezen.

Samengevat kan gesteld worden dat de voorziene impact van de geplande werken zich zullen beperken in diepte en in omvang of zullen plaatsvinden in reeds verstoorde bodem. Hierdoor zullen deze werken de archeologisch relevante delen van het bodemarchief niet verder verstoren en is kenniswinst bij verder (voor)onderzoek onbestaand.

1.3 Volledigheid van het onderzoek

Alle aspecten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem die uitgevoerd moesten worden om voor het terrein tot een voldoende zekere uitspraak te komen over de impact van de toekomstige ingreep op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed, konden uitgevoerd worden. Hoewel de resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek op basis van de historiek, landschappelijke ligging en archeologische waarden in de omgeving aantonen dat het plangebied en zijn omgeving algemeen gezien een middelhoog tot hoog archeologisch potentieel heeft, dient deze verwachting bijgesteld te worden, wanneer de geplande ingrepen en gekende verstoring in beschouwing genomen worden. Het bureauonderzoek toonde namelijk ook aan dat bij de uitvoering van de geplande werken in het plangebied geen relevante archeologische waarden meer verwacht worden of onderzocht kunnen worden. Een groot deel van het plangebied werd namelijk reeds verstoord. Deze verstoring binnen het plangebied kon aangetoond worden na het bestuderen van het booronderzoek uitgevoerd door de initiatiefnemer. Uit de resultaten bleek dat het centrale deel van het terrein voor de trimming-hal tot op 1.5 m onder het maaiveld verstoord bleek te zijn. Overige geplande ingrepen zullen dan weer geen impact hebben op de bodem, zoals de aanleg van de grondwal en werfinrichtingszone, of zijn bijzonder beperkt in omvang, waaronder de gracht die slechts 25 cm verbreed zal worden. Voorgaande leidt ertoe dat geen kenniswinst behaald kan worden in het plangebied.

De beslissingsboom leidt ertoe dat geen verdere maatregelen nodig zijn:

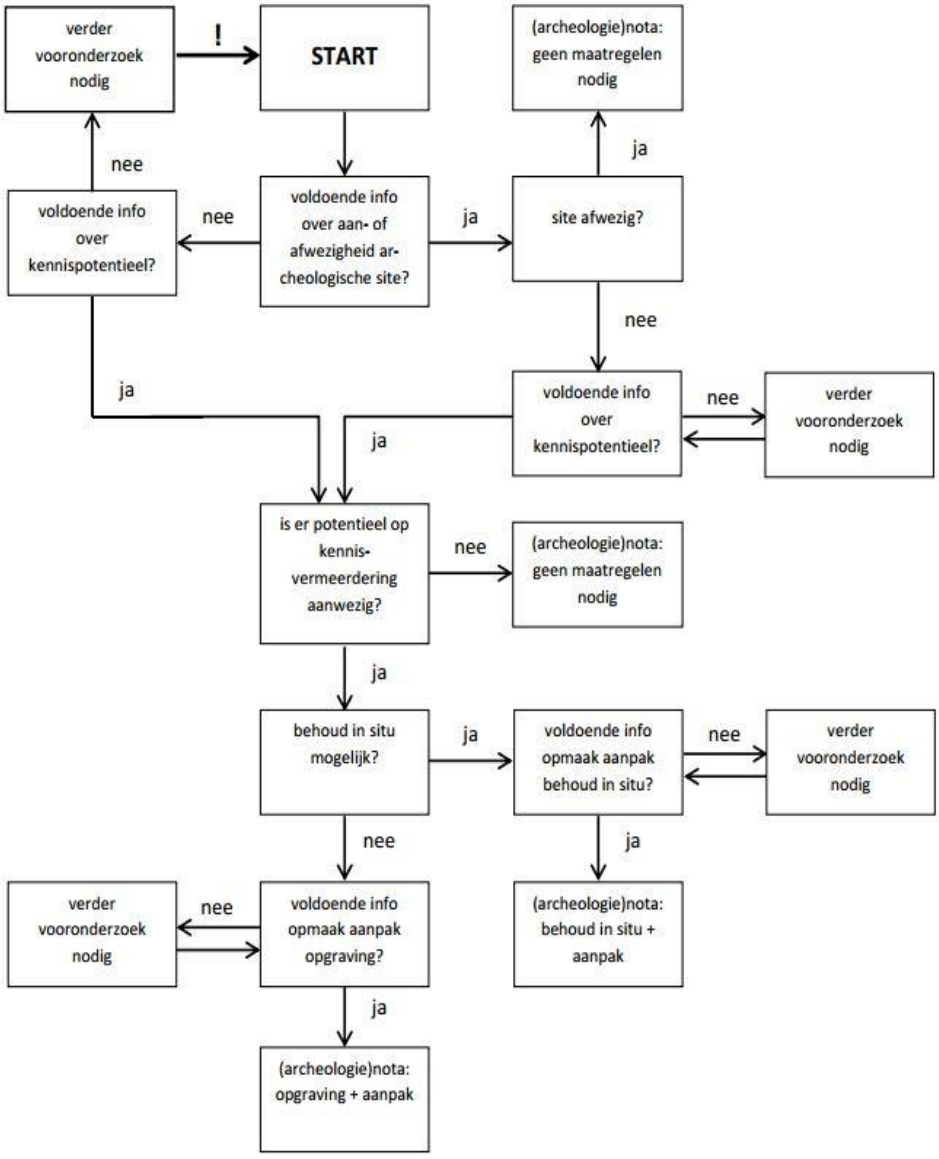
Is er voldoende info over de aan- of afwezigheid van een archeologische site? Ja

Is er een site aanwezig? Nee

Voldoende info over het kennispotentieel? Ja

Is er potentieel op kennisvermeerdering aanwezig? Nee

Bijgevolg zijn er geen verdere maatregelen nodig.

Figuur 1: Beslissingsboom voor verder archeologisch onderzoek.

Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota is dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – volledig. Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht (zie artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

2 Programma van Maatregelen

N.v.t.

3 Bibliografie

CREUTZ, M. & GIERTS, I., 2018. *Nota Westerlo Van Doornelaan, DAF Parking. BAAC Vlaanderen Rapport 865*, Mariakerke-Gent.

GIERTS, I., 2018. Archeologienota Westerlo Van Doornelaan, DAF Parking. *BAAC VLAANDEREN RAPPORT*, 851. Available at: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/7686.

GIERTS, I. & CORNELIS, L., 2018. Archeologienota DAF Nieuwbouw Westerlo, Verslag Van Resultaten. *BAAC VLAANDEREN RAPPORT*, 949. Available at: https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/9122.

4 Figurenlijst

Figuur 1: Beslissingsboom voor verder archeologisch onderzoek. 4